
5 VAO vogelgrieponderzoek Erasmus MC

Aan de orde is de behandeling van:

- **het verslag van een algemeen overleg over het vogelgrieponderzoek van het Erasmus MC (28807, nr. 135).**

De **voorzitter**:

Er hebben zich twee sprekers aangemeld. Ik geef als eerste het woord aan de heer Ormel van het CDA. Voor dit VAO geldt hetzelfde regime als voor het vorige: twee minuten inclusief het voorlezen van de moties.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Ormel** (CDA):

Voorzitter. Ten aanzien van het vogelgrieponderzoek zijn er enkele nieuwe ontwikkelingen. Ik wilde er nog een reactie op geven, maar ik begin met het voorlezen van mijn moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat het Biologische en Toxine Wapenverdrag aandacht dient te besteden aan de mogelijkheid dat door wetenschappelijke ontwikkelingen nieuwe infectieuze agentia kunnen worden gecreëerd die niet op de lijst van dual use-goederen staan;

van mening dat verificatie, monitoring en controle van kennisinstituten en laboratoria waar mogelijk biologische en toxische wapens kunnen worden ontwikkeld, tot de taken van de Biological Weapons Convention (BWC) behoren;

constaterende dat er op dit moment geen internationaal verificatieregime voor biosecurity bestaat;

verzoekt de regering om, liefst in Europees verband, het initiatief te nemen om te komen tot een internationaal verificatiemechanisme voor biosecurity onder auspiciën van de Biological Weapons Convention (BWC),

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ormel. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 136 (28807).

De heer **Ormel** (CDA):

Voorzitter. Met excuus voor de vele Engelse woorden, maar het is internationale terminologie.

Mijn tweede motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat toetsing van wetenschappelijke ontwikkelingen op risico's rond veiligheid en beveiliging in het belang van de samenleving is;

constaterende dat veel departementen op deelgebieden verantwoordelijk zijn voor het verlenen van vergunningen en het afwegen van de dilemma's tussen wetenschappelijke vrijheid;

verzoekt de regering, tot een verdergaande coördinatie van het beleid rond het toetsen van wetenschappelijk onderzoek op risico's voor de samenleving,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ormel. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 137 (28807). Helaas is uw tijd hiermee om.

De heer **Ormel** (CDA):

Tja, dat is dan niet anders.

De heer **Van Gerven** (SP):

Voorzitter. Wij hebben gedebatteerd over het vogelgriepvirus en ik vond dat een zeer merkwaardig debat. Dat heeft geleid tot een artikel in Trouw vanochtend met als kop: Viroloog gaat omstrepen onderzoek toch publiceren. Die onderzoeker heeft volkomen gelijk. Er is hier sprake van een wetenschappelijke censuur en daar moeten wij verre van blijven. We moeten ook verre blijven van de bangmakerij die er rondom dat virus is gecreëerd. Er zijn buitengewoon strenge veiligheidsmaatregelen in het leven geroepen. Wij vinden dat de wetenschap onafhankelijk moet zijn en alle ruimte moet krijgen om haar functie uit te oefenen. Vandaar de volgende motie. Deze is ook een steun aan de onafhankelijke en vrije wetenschap. We hebben al patenten genoeg. Als een kabinet ook nog eens allerlei patenten en exportverboden gaat opleggen, dan zijn we heel ver van huis.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de voortgang van wetenschap en geneeskunde gebaat is bij publicatie van de gegevens van het vogelgriepvirusonderzoek van het Rotterdamse Erasmus Medisch Centrum;

Van Gerven

verzoekt de regering, haar publicatieban en exportverbod voor dit vogelgriepvirusonderzoek op te heffen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Gerven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 138 (28807).

De heer Van Gerven (SP):

Ik reken op wijsheid van dit kabinet in dezen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris Bleker:

Mevrouw de voorzitter. De motie op stuk nr. 136 zie ik als ondersteuning van beleid. Dat geldt eveneens voor de motie op stuk nr. 137.

De motie op stuk nr. 138 ontraad ik. We hebben heel correct de regels uit te voeren. Het gaat hierbij om een document waar een exportvergunning voor nodig is. Er is geen sprake van een publicatieverbod of dat soort dingen meer. Het gaat om technologie en documentatie over de technologie die onder de "dual use"-regeling vallen en ook voor militaire doeleinden kunnen worden gebruikt of misbruikt. Uitvoer van een manuscript is derhalve vergunningplichtig. Uitvoer zonder vergunning is verboden. Dat is niets nieuws. Dat vloeit voort uit de internationale afspraken op het punt van de exportcontrole. Het is niet gezegd dat die vergunning er niet komt. Er dient een zorgvuldige afweging plaats te vinden tussen het belang van de gezondheids- en veiligheidsaspecten en de "dual use"-aspecten, dus het gebruik voor militaire doeleinden, als ook wetenschappelijke vrijheid. Die afweging zal nog moeten plaatsvinden. Daarom ontraad ik de motie die geheel aan het bestaande wettelijke internationale kader voorbijgaat.

De heer Ormel (CDA):

In mijn motie op stuk nr. 137 vraag ik de regering om een verdergaande coördinatie van het beleid van de regering. We hebben een debat gehad met vier regeringsfunctionarissen; een vijfde zit nu achter de regeringstafel en een zesde is ook betrokken bij dit beleid. Dus ik ben wel benieuwd hoe de regering die verdergaande coördinatie van het beleid in de praktijk gaat brengen. Is de staatssecretaris bereid om daar voor 1 juni een brief over aan de Kamer te sturen? Zo ja, dan ben ik bereid deze motie in te trekken.

Staatssecretaris Bleker:

Ik ben ook heel erg benieuwd hoe de regering die verbeterde coördinatie gaat doen. Omdat het wel vrij ingewikkeld is, zou ik willen zeggen: voor 1 juli is er een brief.

De voorzitter:

Mijnheer Ormel, het wordt een beetje een koehandel, maar ...

De heer Ormel (CDA):

Als twee rechten om een koe, geeft de derde erop toe. Dus uitstekend, voor 1 juli een brief. Hierbij trek ik de motie in.

De voorzitter:

Aangezien de motie-Ormel (28807, nr. 137) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer Van Gerven (SP):

Er is sprake van wetenschappelijke censuur in dezen. De woorden die de staatssecretaris nu bezigt, bezigde hij ook al tijdens het algemeen overleg. Dus dat is niets nieuws. Ik heb begrepen dat er in de VS niet meer zo zwaar aan getild wordt en dat de wetenschappers dat zelf ook niet doen; die zeggen dat het gemakkelijk gepubliceerd kan worden. Deze kwestie speelt al maanden. Die had toch al lang afgerond kunnen zijn als er mogelijk sprake zou zijn geweest van een risico vanwege de staatsveiligheid, bio-terrorisme of wat dan ook?

Staatssecretaris Bleker:

Waar het gaat om een document dat onder de "dual use"-regelgeving valt, kan het toch niet zo zijn dat wij hier even op een ochtend een vergunning erdoor heen rommelen? Er moet gewoon een vergunningaanvraag komen en vervolgens gaan we die serieus bekijken. Dat doen we niet alleen in dit geval. Dat doen we ook waar het gaat om andere producten van "dual use", waar de heer Van Gerven misschien veel meer bedenkingen bij heeft. Wij kunnen dat er niet eventjes doorheen rommelen. Er moet sprake zijn van een correcte vergunningaanvraag. Die wordt vervolgens beoordeeld en afgewogen. Als er een beschikking wordt afgegeven, is ook nog bezwaar en beroep mogelijk. En dat is het.

De heer Van Gerven (SP):

Nogmaals, dit speelt al maanden. Als het beoordeeld moet worden volgens de "dual use"-regeling, dan had dat toch al kunnen gebeuren? Ik vind dat de wetenschap veel ruimte moet krijgen om haar werk te kunnen doen. En dat is hier ook aan de orde.

Staatssecretaris Bleker:

Dat laatste ben ik geheel eens met de heer Van Gerven. Ik vind dat de wetenschap heel veel vrijheid verdient. Aan de andere kant: als er een concrete vergunningaanvraag ligt, gaan we die volgens de correcte procedure afhandelen. Het is aan de wetenschapper, aan de publicist om die vergunningaanvraag in te dienen en die gaan wij snel en correct beoordelen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik dank beide staatssecretarissen voor hun beantwoording. Aanstaande dinsdag zal er over de moties worden gestemd.

De vergadering wordt van 11.01 uur tot 11.15 uur geschorst.